

Концептуальні засади управління сталим розвитком міста в умовах європейської інтеграції та реалізації реформи децентралізації

Розкрито концептуальні засади управління сталим розвитком міста в умовах європейської інтеграції та реалізації реформи децентралізації. Запропоновано підходи до визначення категорій «місто» та «сталий розвиток міста». Обґрунтовано, що регіональними передумовами, які мають безпосередній вплив на сталий розвиток міста, є: інституційні, соціальні, економічні, екологічні передумови. Виявлено, що в структурі наявних методичних підходів до оцінювання рівня сталого розвитку міста та аналізу ефективності управління цим процесом існують певні розбіжності, що свідчить про потребу їх удосконалення для застосування під час діагностики управління сталим розвитком міста. Запропоновано застосовувати синергетичний підхід до вивчення проблематики управління сталим розвитком міста, який дозволяє виявити міжсередовищні інтеграційні закономірності самоорганізації розвитку міста як складної соціо-економіко-екологічної системи. Обґрунтовано, що в контексті реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом доцільно запровадити напрями підвищення ефективності стратегічного управління сталим розвитком міста.

Ключові слова: місто, сталий розвиток, управління сталим розвитком міста, європейська інтеграція, ефективність управління.

Постановка проблеми. В умовах реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом і запровадження реформи децентралізації влади стратегічне управління сталим розвитком міста характеризується фрагментарністю і недостатньою скоординованістю. Виходячи з необхідності підвищення якості життя населення та формування умов його належного життєзабезпечення в місті як головних критеріїв його сталого розвитку, а також для вирішення низки наявних загальних і специфічних проблем соціально-економічного розвитку та покращення екологічної ситуації, що притаманні містам України в умовах сьогодення, потребують розроблення і реалізації напрямів вдосконалення управління їх сталим розвитком.

Аналіз останніх досліджень. На результати дослідження сталого розвитку значний вплив мали фундаментальні роботи таких вітчизняних і зарубіжних учених, як: Ф. Беркеса [1], В. Вернадського [2], Б. Буркинського [3], С. Харічкова [4], З. Герасимчук [5], Б. Данилишина [6], М. Долішнього [7], В. Кравціва [8], Д. Макларена [9], В. Павлова [10], М. Хвесика [11] й інших. Суттєвий теоретичний доробок у розв'язанні проблематики розвитку міст здійснили З. Сіройч [12], В. Родченко [13], О. Нища [14] та ін. Однак, попри значний обсяг публікацій з досліджуваної тематики, залишаються недостатньо розробленими концептуальні засади управління сталим розвитком міста в умовах європейської інтеграції та реалізації реформи децентралізації. Значимість окресленої проблеми зумовила вибір теми дослідження.

Мета статті – розкрити теоретико-методичні аспекти управління сталим розвитком міста та організаційно-економічні засади його вдосконалення в умовах європейської інтеграції та реалізації реформи децентралізації.

Основні результати дослідження. Досягнення цілей сталого розвитку потребує гармонізації соціальних, економічних та екологічних інтересів. Розкриваючи засади сталого просторового розвитку, звернемо увагу, що досягнення перспектив сталого розвитку є актуальною науковою проблемою, дослідження якої має багатоаспектний характер і становить собою «процес забезпечення ефективної ієрархічної взаємодії та зміни концентрації функцій соціальної, економічної, екологічної, інформаційних, інноваційних елементів середовища життєдіяльності людей для повного й доступного для всіх верств

нинішнього та майбутнього поколінь людей задоволення їхніх різноманітних потреб» [15].

Залежно від рівня соціально-економічних систем сталий розвиток пропонуємо розглядати в глобальних, національних, регіональних і локальних межах, а саме визначаємо:

- глобальний рівень сталого розвитку, суть якого полягає в рівномірному соціально-економічному розвитку світової спільноти, збереженні й відтворенні навколишнього природного середовища; збалансований розвиток усіх процесів у біосфері; регулювання цим процесом здійснюється міжнародними організаціями та міждержавними програмними документами;
- національний рівень сталого розвитку включає окремі країни, стратегічне управління чим здійснюється на рівні урядів держав;
- регіональний рівень сталого розвитку, який характеризується рівновагою між соціальною, економічною, екологічною підсистемами регіону як цілісної системи, управління чим здійснюється на рівні органів державної та регіональної влади;
- локальний рівень сталого розвитку охоплює міста, сільські території, райони, що обумовлює розроблення механізму управління сталим розвитком на основі регіональних і місцевих стратегій за участю органів місцевого самоврядування і громад.

Виявлено, що поняття «місто» широко розкрито вченими у розрізі різних галузей знань, серед яких можна виділити архітектуру, місцеве самоврядування, місцеве планування території, юриспруденцію, економіку, статистику, географію та низку інших. На основі аналізу наукових підходів до категорії «місто» пропонуємо розглядати місто як просторову організацію суспільних відносин, що сформована історико-політичними та соціально-економічними передумовами, внаслідок яких створено середовище життєдіяльності людей, де зосереджено різні сфери діяльності та стилі життя.

Сталий розвиток міста становить сучасну парадигму використання наявних і потенційних можливостей забезпечення збалансованого розвитку міста заради задоволення потреб теперішніх і майбутніх поколінь його мешканців. В основу сталого розвитку міста покладено цільові орієнтири просторової організації суспільних відносин, що визначені Всесвітньою комісією з навколишнього середовища та розвитку [16], а саме: підвищення соціальних і економічних можливостей задля забезпечення добробуту мешканців; підвищення енергоефективності міста; забезпечення екологічної безпеки та раціонального природокористування; оптимальне врахування економічних та екологічних інтересів.

Характерною ознакою сталого розвитку міста є комплексність і міждисциплінарність. Вклад фахівців у розвиток концепції сталого розвитку міста полягає у становленні напрямів досліджень, які з часом перетворились на окремі галузі знань: екологія, економіка природокористування, регіональна економіка, просторова економіка, інноваційна економіка, соціальна економіка, географія, геоелектроніка, містобудування та геопланування. Застосування синергетичного підходу до вивчення проблематики управління сталим розвитком міста дозволяє виявити міжсередовищні інтеграційні закономірності самоорганізації розвитку міста як складної соціо-економіко-екологічної системи.

В основу концептуальних засад управління сталим розвитком міста покладено керівні принципи та положення Європейського Союзу, а саме: Хартія Конгресу місцевих і регіональних влад Європи (Страсбург, 1957 р.), Європейська хартія регіонального просторового планування (Торремолінська Хартія, 1983 р.), Європейська хартія місцевого самоврядування (Страсбург, 1985 р.), Гетеборзька стратегія сталого розвитку Європи (Гетеборг, 2001 р.), Лейпцизька хартія

сталого розвитку міста (Лейпциг, 2007 р.), Стратегія Європа-2020 «Стратегія для розумного, сталого та всеохоплюючого зростання» (Брюссель, 2010 р.).

Вивчення наявних методичних підходів до оцінювання рівня сталого розвитку міста та аналізу ефективності управління цим процесом дало змогу виявити певні розбіжності, що свідчить про потребу їх удосконалення для застосування під час діагностики управління сталим розвитком міста. Пропонуємо методичний підхід до діагностики управління сталим розвитком міста за допомогою виокремлення послідовних етапів, які, на відміну від наявних, включають аналіз регіональних передумов сталого розвитку міста, оцінювання рівня сталого розвитку міста, що дає можливість об'єктивно проаналізувати ефективність управління цим процесом і розробити напрями підвищення його ефективності.

Виявлено, що регіональними передумовами, які безпосередньо впливають на сталий розвиток міста, є інституційні, соціальні, економічні та екологічні.

Інституційні передумови сталого розвитку міста – це комплекс нормативно-правових, організаційно-владних і нормативно-структурних умов розвитку міста, що формуються на національному, регіональному та міському рівні. До них належать нормативно-правові засади сталого розвитку, зокрема закони, акти, постанови та розпорядження органів влади на всіх рівнях, власне система владних інституцій усіх рівнів і гілок (законодавча, виконавча та судова), неурядові громадські утворення. Інституційні передумови сталого розвитку міста на рівні регіонів формуються системою владних інститутів, зокрема обласними державними адміністраціями та обласними радами. Своєю чергою, регіональні соціальні передумови сталого розвитку міста – це стан, індикатори та закономірності розвитку соціальної системи регіону та міста. Цю групу передумов формують такі індикатори, як кількість і природний приріст населення, ситуація на ринку праці, рівень доходів та умови життя населення, стан і рівень розвитку соціальної інфраструктури, система охорони здоров'я та соціального захисту населення. Регіональні економічні передумови сталого розвитку міста – це стан економічної системи, що визначається такими індикаторами, як фінанси та рахунки, підприємницька активність, інвестиції та інновації, торгівля, промисловість. Регіональні екологічні передумови сталого розвитку міста – це стан навколишнього природного середовища та система використання природних ресурсів. Зокрема, серед основних індикаторів варто виділити рівень забруднення атмосферного повітря, рівень накопичення та система поводження з відходами, витрати на охорону навколишнього природного середовища.

Для інтегральної оцінки сталого розвитку міст України пропонуємо використовувати такі часткові індикатори: розвитку соціальної сфери, економічної та екологічної ситуації. За результатами проведених розрахунків виявлено суттєві розбіжності рівня сталого розвитку в містах України (рис. 1).

Визначення ефективності управління сталим розвитком міста передбачає аналіз основних видатків бюджету міста за відповідними групами факторів, що дає змогу здійснити оцінювання результатів управління містом, здійснюється за формулою:

$$\sum_{i=1}^n q_i = \frac{I_i - I_{i-1}}{1 - q_i},$$

де I – інтегральний індекс сталого розвитку міста;

q_i – обсяги витрат бюджету міста за категоріями у % до загального обсягу бюджету;

i – бюджетний рік.

Результати розрахунку ефективності управління сталим розвитком у м. Луцьку показано в табл. 1. Наближення значення коефіцієнта ефективності

Рис. 1. Диференціація міст України за інтегральним індексом їх сталого розвитку у 2017 р.
 *(без урахування тимчасово окупованих міст: Донецька, Луганська, Севастополя та Сімферополя)
 Розраховано і побудовано авторами за даними [17].

Таблиця 1

Визначення ефективності управління сталим розвитком у м. Луцьку

№	Індекс	2016	2017
1.	Індекс розвитку соціальної сфери міста	0,1583	0,1728
2.	Показник ефективності управління соціальною системою міста	-0,0155	0,1011
3.	Індекс економічної ситуації в місті	0,1530	0,0672
4.	Показник ефективності управління економічною системою міста	-0,0739	-0,0914
5.	Індекс екологічної ситуації в місті	0,5883	0,5828
6.	Показник ефективності управління екологічною системою міста	-0,0055	-0,0056
7.	Інтегральний індекс сталого розвитку міста	0,2651	0,2557
8.	Показник ефективності управління сталим розвитком міста	-0,0302	-0,0241

Розраховано авторами за даними [17; 18].

управління сталим розвитком міста до -1 у межах $-1 \geq \sum \leq 1$ свідчить про відносно низький її рівень.

Обґрунтовано, що в контексті реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом доцільно запровадити напрями підвищення ефективності стратегічного управління сталим розвитком міста. До них належать: імплементація принципів стратегічного управління розвитком міста відповідно до основних пріоритетів регіональної політики Європейського Союзу; децентралізація державного управління та розвиток територіальних громад; використання методології управління проектами та програмами сталого розвитку міста; підвищення ролі соціальної відповідальності бізнесу в структурі сталого розвитку міста; дотримання принципів екологічної безпеки та розвиток зеленої економіки.

Погоджуємося з думкою С. М. Серьогіна, що основним завданням реформи є формування належної інституційної основи діяльності територіальних громад, якою в сьогоденні умовах децентралізації є створення укрупнених фінансово та економічно спроможних громад на підставі Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Досвід Європейського Союзу доводить, що динамічний розвиток територій та країн загалом неможливо забезпечити на сталому рівні без децентралізації державного управління, без спроможного місцевого самоврядування. Перед українським місцевим самоврядуванням вже давно постали виклики, які не можуть залишатися без відповідної реакції. Ідеться про економічно-фінансову неспроможність більшості громад, фактичну відсутність коштів у бюджетах розвитку та інвестицій в інфраструктуру, зокрема комунальну [19].

Управління сталим розвитком міста в умовах реалізації реформи децентралізації передбачає визначення стратегічних цілей, завдань і цільових пріоритетів, спрямованих на соціально-економічне зростання та досягнення екологічної рівноваги та покращення якості життя населення, що можливо за умови концентрації влади на базовому рівні. При цьому доцільним є застосування інтегрованого підходу, що дозволяє підвищити ефективність стратегічного управління сталим розвитком міста завдяки інтеграції зусиль суб'єктів управління під час реалізації взаємоузгоджених цілей і дій, використання наявних ресурсів та отримання синергетичного ефекту від цього. Ефективним напрямом удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування завдяки долученню громади до реалізації стратегії сталого розвитку міста вважаємо управління проектами сталого розвитку міста як один з дієвих інструментів стратегічного управління.

Висновки. Таким чином, здійснене теоретико-методичне узагальнення та розроблення концептуальних засад управління сталим розвитком міста дозволяють визначити напрями його організаційно-економічного забезпечення в сучасних умовах реформування національної економіки, формування конкурентоспроможних територіальних громад, процесів інтеграції України до Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. Berkes F., Colding J., Folke C. *Navigating social-ecological systems: Building resilience for complexity and change*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 393 p.
2. Вернадский В. И. *Научная мысль как планетарное явление*. Москва: Наука, 1991. 270 с.
3. *Наукові засади розробки стратегії сталого розвитку України*: монографія / редкол.: Буркинський Б. В. та ін. ; Нац. акад. наук України, Ін-т пробл. ринку та екон. –екол. дослідж., Ін-т географії, Ін-т пробл. природокористування та екол. Одеса, 2012. 713 с.
4. Буркинський Б. В., Степанов В. М., Харічков С. К. Еколого-економічні орієнтири стратегії сталого розвитку України. *Проблеми сталого розвитку України*: зб. наук. доп. Київ, 2001. С. 165-178.
5. Герасимчук З. В. *Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика*: монографія. Луцьк: Надтир'я, 2008. 528 с.
6. Данилишин Б. М., Шостак Л. Б. *Устойчивое развитие в системе природно-ресурсных ограничений*. Київ: СОПС України НАНУ, 1999. 367 с.
7. Долишній М. І. Роль стратегії соціально-економічного розвитку областей у реалізації сталого розвитку України. *Соціально-економічні дослідження в перехідний період*: зб. наук. пр. 2002. Вип. 5(36). Регіональна політика сталого розвитку: принципи формування, механізми реалізації. С. 3-11.
8. Кравців В. С. *Регіональна екологічна політика в Україні (теорія формування, методи реалізації)*. Львів: ІРД НАН України, 2007. 336 с.
9. Winkler R., Deller S., Marcouiller D. Recreational housing and community development: A triple bottom line approach. *Growth Change*. 2015. Vol. 46(3). Special Issue: Regional Development in Metropolitan and Non-Metropolitan Regions. Pp. 481-500. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/grow.12100>
10. Павлов В. І., Павліха Н. В. Концептуальні засади управління сталим просторовим розвитком. *Вісник економічної науки України*. 2007. № 1(11). С. 119-124.
11. Хвесик М., Бистряков І. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України. *Економіка України*. 2012. № 6. С. 4-12.

12. Сіройч З. С. Демографічні та соціально-економічні проблеми розвитку міських агломерацій: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.07. Київ, 2009. 33 с. URL: <http://dissertation.org.ua/080007/09szsd>
13. Родченко В. Б. Міські комплекси України: чинники та умови організації регулювання соціально-економічного розвитку: монографія. Донецьк: Ін-т економіки пром-ті НАН України, 2012. 404 с.
14. Нища О. С. До питання суспільно-географічного дослідження міст (на прикладі м. Харкова). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія*. 2012. № 1033, Вип. 37. С. 211-215.
15. Павліха Н. В. Принципи просторового менеджменту сталого розвитку. *Економіка України*. 2006. № 1. С. 40-45.
16. United Nations Environment Programme. *United Nations*: Website. 1972. URL: <https://www.unenvironment.org>
17. *Державна служба статистики України*: сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. *Львівська міська рада*: сайт. URL: <https://www.lutskrada.gov.ua/budget>
19. *Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти*: монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров (редкол.), Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук та ін. Дп.: ДРІДУ НАДУ, 2016. 276 с.

References

1. Berkes, F., Colding J., & Folke C. (2003). *Navigating social-ecological systems: Building resilience for complexity and change*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
2. Vernadskiy, V. I. (1991). Nauchnaya mysl' kak planetarnoe yavlenie [Scientific thought as a planetary phenomenon]. Moscow: Nauka. [in Russian].
3. Burkynskyy, B. V. (Ed.), et al. (2012). Naukovi zasady rozrobky stratehiyi staloho rozvytku Ukrainy [Scientific principles of development of the strategy of sustainable development of Ukraine]. Odessa: National Academy of Sciences of Ukraine. Institute for Problems of Market and Economic-Environmental Research, Institute of Geography, Institute for Nature Management and Ecology. [in Ukrainian].
4. Burkynskyy, B. V., Stepanov, V. M., & Kharichkov, S. K. (2001). Ekoloho-ekonomichni oriyentyry stratehiyi staloho rozvytku Ukrainy [Ecological and economic benchmarks of the strategy of sustainable development of Ukraine]. In *Problemy staloho rozvytku Ukrainy [Problems of sustainable development of Ukraine]* (pp. 165-178). Kyiv: BMT. [in Ukrainian].
5. Herasymchuk, Z. V. (2008). Rehional'na polityka staloho rozvytku: teoriya, metodolohiya, praktyka [Regional policy of sustainable development : theory, methodology, practice]. Lutsk: Nadstyrya. [in Ukrainian].
6. Danylyshyn, B. M., & Shostak L. B. (1999). Ustoychivoe razvitie v sisteme prirodno-resursnykh ogranicheniy [Sustainable development in the system of natural resource constraints]. Kyiv: SOPS Ukrainy NANU. [in Russian].
7. Dolishniy, M. I. (2002). Rol' stratehiyi sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku oblastey u realizatsiyi staloho rozvytku Ukrainy [The role of the strategy of socio-economic development of the regions in the implementation of sustainable development of Ukraine]. In *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy [Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine]*: Vol. 5(36). Rehional'na polityka staloho rozvytku: pryntsypy formuvannya, mekhanizmy realizatsiyi [Regional policy of sustainable development: principles of formation, mechanisms of implementation] (pp. 3-11). [in Ukrainian].
8. Kravtsiv, V. S. (2007). Rehional'na ekolohichna polityka v Ukraini (teoriya formuvannya, metody realizatsiyi) [Regional environmental policy in Ukraine (theory of formation, methods of realization)]. Lviv: Institute of Regional Research of NASU. [in Ukrainian].
9. Winkler, R., Deller, S., & Marcouiller, D. (2015). Recreational housing and community development: A triple bottom line approach. In *Growth Change*: Vol. 46 (3). Special Issue: Regional Development in Metropolitan and Non-Metropolitan Regions (pp. 481-500). Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/grow.12100>
10. Pavlov, V. I., & Pavlikha, N. V. (2007). Kontseptual'ni zasady upravlinnya stalym prostorovym rozvytkom [Conceptual principles of management of sustainable spatial development]. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrainy – Bulletin of Economic Sciences of Ukraine*, 1(11), 119-124. [in Ukrainian].
11. Khvesyk, M., & Bystryakov, I. (2012). Paradyhmal'nyy pohlyad na kontsept staloho rozvytku Ukrainy [Paradigmatic view on the concept of sustainable development of Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 6, 4-12. [in Ukrainian].
12. Siroych, Z. S. (2009). Demohrafichni ta sotsial'no-ekonomichni problemy rozvytku mis'kykh ahlomeratsiy [Demographic and socio-economic problems of urban agglomeration development] (Dr. Sci. in Econ. thesis). Retrieved from <http://dissertation.org.ua/080007/09szsd> [in Ukrainian].
13. Rodchenko, V. B. (2012). Mis'ki komplekxy Ukrainy: chynnyky ta umovy orhanizatsiyi rehulyuvannya sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku [Urban complexes in Ukraine: factors and conditions for regulation of social and economic development]. Donetsk: Institute of Industrial Economics of National Academy of Sciences of Ukraine. [in Ukrainian].
14. Nyshcha, O. S. (2012). Do pytannya suspil'no-heohrafichnoho doslidzhennya mist (na prykladi m. Kharkova) [The question of social and geographical research of cities (for example, the city of Kharkiv)]. In *Visnyk*

- Kharkivs'koho natsional'noho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriya: Neolohiya. Neohrafiya. Ekolohiya [Kharkiv University Bulletin. Series: Geology. Geography. Ecology]: Vol. 1033(37). [in Ukrainian].*
15. Pavlikha, N. V. (2006). Pryntsypy prostorovoho menezhmentu staloho rozvytku [Principles of spatial management of sustainable development]. *Ekonomika Ukrayiny – Economy of Ukraine*, 1, 40-45. [in Ukrainian].
  16. United Nations Environment Programme. (1972). *United Nations*: Website. Retrieved from <https://www.unenvironment.org>
  17. *State Statistics Service of Ukraine*: Website. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
  18. *Lutsk City Council*: website. Retrieved from <https://www.lutskrada.gov.ua/budget> [in Ukrainian].
  19. Seryohin, S. M., Sharov, Yu. P., Borodin, Ye. I., & Honcharuk, N. T., et al. (2016). Upravlinnya stratehichnym rozvytkom ob'ednanykh terytorial'nykh hromad: innovatsiyni pidkhody ta instrumenty [Management of the strategic development of united territorial communities: innovative approaches and tools]. Dnipropetrovsk: DRIDU NADU. [in Ukrainian].

Pavlikha N. V., Voychuk M. V. Conceptual principles of management of sustainable urban development in the conditions of European integration and implementation of the decentralization reform.

The conceptual principles of management of sustainable urban development in the conditions of European integration and implementation of the decentralization reform are revealed. Approaches to the definition of the categories «city» and «sustainable urban development» are proposed. It is substantiated that the regional preconditions that have a direct impact on the sustainable urban development are institutional, social, economic, and environmental conditions. Revealed that in the structure of available methodical approaches to assessing the level of sustainable city development and analyzing the efficiency of management of this process there are some differences, which indicates the need for their improvement for application in the process of diagnostics management of sustainable development of the city. Proposed to apply a synergetic approach to the study of the problems of management of sustainable development of the city, which allows to identify inter-environment integration patterns of self-organization of the city as a complex socio-economic and ecological system. Suggested to use such partial indicators for the integrated assessment of sustainable development of Ukrainian cities as development of the social sphere, economic and ecological situation. The calculation of the integral index of sustainable development of the regional centers of Ukraine has been done, the results of which have revealed significant differences in the level of sustainable development in Ukrainian cities. Substantiated that in the context of the implementation of the Association Agreement with the European Union it is advisable to introduce directions for increasing the efficiency of strategic management of sustainable development of the city. These include: implementation of the principles of strategic management of city development in accordance with the key priorities of the regional policy of the European Union; decentralization of public administration and development of territorial communities; using the methodology of project management and sustainable city development programs to increase the role of social responsibility of business in the structure of sustainable development of the city; adherence to the principles of environmental safety and the development of the green economy. The management of sustainable urban development in the context of decentralization reform envisages the definition of strategic goals, objectives and target priorities aimed at socio-economic growth and the achievement of the ecological balance, and improvement of the quality of life of the population, possibly with the concentration of power at the basic level. The theoretical and methodological generalization and development of conceptual principles of management of sustainable development of the city, which allow developing the directions of its organizational and economic provision in the current conditions of the reform of the national economy, the formation of competitive territorial communities, processes of Ukraine's integration into the European Union, is carried out.

Key words: city, sustainable development, management of sustainable urban development, European integration, efficiency of management.

Павліха Наталія Володимирівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (e-mail: pavlixa2@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5191-242X>).

Pavlikha Nataliya Volodymyrivna – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Head of the Department of international economic relations and project management of the Lesya Ukrainka Eastern European National University.

Войчук Максим Володимирович – аспірант кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (e-mail: voichukmaksym@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3848-9708>).

Voychuk Maksym Volodymyrovych – Postgraduate of the Department of international economic relations and project management of the Lesya Ukrainka Eastern European National University (e-mail: voichukmaksym@gmail.com). ORCID: 0000-0002-3848-9708.

Надійшло 10.09.2018 р.